

pesem ni utihnila v hiši, da že kar lepo ni bilo več. Ta njena pesem! Čim bolj je Anica rastla, tem bolj tiha je bila pesem in trudna, kakor da poje iz duše, ki strašno koprni, kamor nikoli prišla ne bo...«

* * *

»Tiste čase je šlo že v deseto leto, odkar sem imel učitelja v fari. Mladi Jakob je bil dozorel v lepega moškega, tako da mi je bil že bolj prijatelj, nego pa najet delavec. Oče, ki ga je sin nekaj let iz Komende vzdrževal, mu je bil umrl. Tako se je bil osamosvojil. Hudó bi ga bil pogrešil, če bi me bil tedaj zapustil. Ko sem pa videl, kako se kamniška gospóda trudijo, da bi mi ga zase pregovorili, sem ugibal, kako bi ga kar najbolj trdno privezal nase in Komendo. Pomislil sem, da utegne tridesetletni misliti na ženske. Če bi ga v fari oženil, ne bilo bi se mi več treba batí zanj. Pa sem oprezoval, ali morda nima že kakega znanja, in sem našel, da ga nima in da je mimo navadne vljudnosti in prijaznosti samo z mojo Anico nekam bolj slovesen in dvorljiv. Tedaj sem sklenil, da mlada dva zblížam, zaročim in v svetem zakonu združim. Morda sem to samoprídno snoval, ki nisem hotel ne učitelja izgubiti ne Anice možiti predaleč, da bi jo še po poroki mogel vsak dan slišati, videti pa imeti blizu sebe, kakor ljubeči oče svojo hčer.«

»Kaj kmalu sem našel priložnost, da sem svojo misel povedal fantu. Kaj malo mu je bilo treba prigovarjati. Nerodno, a pošteno mi je povedal, da res že dolgo misli na Anico. Ali se je že kaj domenil z njo, sem vprašal, pa je povedal, da ji naravnost drugega še ni rekel, kakor da je lepa in da poje kakor škrjanec. Da to še vse nič ni, sem dejal in pripomnil, da bom poslej jaz govoril zanj. Hvaležno se mi je zahvalil, ki sem kmalu obžaloval, da sem tak posel prevzel, ko sem zdaj moral spregovoriti naravnost z dekletom. V oni isti sobi, kjer sem jo bil nekoč pokaral in ji pokazal na sveto podobo do smrti pokornega Zveličarja sem spregovoril zadnjo besedo. Ne da bi jo silil, a da bi mi bilo prav všeč, sem dejal, če more in misli, da sme vzeti Jakoba Zupana za moža. Zbledela je in rekla tiho, da bi le meni rada stregla do zadnje ure. Hudo me je genila s to besedo, četudi sem verjel, da je samó hlinjenje iz sramežljivosti pa vljudnosti, pa sem pripomnil prav tako prísérčno, da bo meni

Franc Pavlovec, Študija (olje)

najlepše stregla, če bo učitelju zvesta in skrbna žena. Kakor da se je ta trenutek zgodilo, vidim še vedno živo, kako je tedaj zatrepetala, iskala v čudni tesnobi za pravo besedo, dvignila nato oči pa se dolgo zagledala v razpelo. Kratko je rekla nato, da hoče biti pokorna. Kakor z lastno hčerjo sem govoril nato z njo dolgo in prísérčno. S tihim smehljajem na ustnicah je šla. O moj Bog! Prekmalu zatem sem moral spoznati, da se je tedaj poslednjikrat smehljala.«

»Tri nedelje zapored sem jo nato okliceval z Jakobom, v ponedeljek po tretji binkoštni nedelji pa sem ju z mašo poročil.«

* * *

»Minilo je nekaj mesecev. V Komendi smo živeli mirno in vsakdanje kakor dotlej. Anica je prihajala v župnišče za delom, pa sem spoznal, da se me nekam ogiblje, in sem je bil vesel, otroka nedolžnega, kakor sem mislil, ki se me sramuje in zato trpi. Nisem hotel biti vsiljiv. Tudi učitelj mi ni bil v posebno veselje. Nekam bahaško razkoračeno se je počel obnašati, da me je živo spomnil nekakšne valpetovske oblastnosti. Morda pa se je le meni tako zdelo in sem bil krivičen, ki sem bil, ne da bi hotel, samo-